

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 65. ANULU XVI.

Sabiu, in 15/27 Augustu 1868.

Telegrafulu "eso" de doue ori pe septe-mana: joia, si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la "r. poste", cu banii ga'ta prin scrisori francate, adresele catre espeditura. Pretulu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tr-o provincie din Monarchia pe unu anu 6 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru primo, si terti strano pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a. Inscratiunile se platescu pentru intea ora cu 71 cr. sirala, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. s.

Majestatea Sea ces. reg. apost. s'au induratu a incuviintiã rugarea Par. nostru Metropolitu Andreia, de a putea escrie tinerea Congresului bisericescu nationalu român pe 16/28 Septembrie an. cur. Escrierea acestui congressu s'au si facutu cu aceea, ca locul Congresului va fi Sabiu, in locu de Resinari, dupa ce mai multe voci a postitu a-cést'a.

Evenimente politice.

Sabiu 14 Augustu.

Dietele cislaitanice s'au deschisu in 22 Augustu n. In diet'a Boemiei erau la deschidere numai nemlii; deputatii de nationalitate cehica au absentatu. Diet'a Moraviei nu a pututu tine sedintia, din cauza ca lipsea numerulu recerutu de membrii pentru a pute face concludere.

Din aceste scurte notitie telegrafice vedemu ca opozitiunea in Boemi'a si Moravi'a se continua. Despre diet'a galitiana inca nu avemu pana in aceste momente nici o scire.

Pana sa putem afla ce cursu iau lucrurile in fierile si dietele cislaitanice dela deschiderea lor incóce sa coglemu unele momente din cele ce au premersu deschiderei dietelor. In Boemi'a se ofera primariului din Prag'a Dr Klau dy, unu boemu, postul de maresialu supremu alu tieret, acest'a inse a refusatu de repetite ori primirea si asiã in fine fu denumitu Dr. Banhaus, despre carele diuarele oficiose dicu ca e unu barbatu credinciosu constitutiunii.

Deputatii de nationalitate cehica aveau sa tiena inca in 20 l. c. o adunare sub conducerea renumitulu Rieger. In acósta adunare era, sa se face propunerea ca cehii sa nu intre in dieta si sa se consulte asupra elaboratulu prin carele sa-si depuna mandatulu si pre carele sa-lu predea maresialulu supremu in sedintia de deschidere. Conservativii vechi ai nobilimei boemice inca tiena conferintie; despre acest'a se dice ca acum se alipescu si mai tare de partid'a nationala cehica. De insemnatu e unu articulu de fondu alu lui „Osten“ in privint'a Boemiei, intitulatu: „La cestiunea „boemica““. Acestu articulu face imputare nemtiloru din Boemi'a ca au lasatu, ca din o cestiune de tiera (Landesfrage) sa se face cestiune nationala cehica. Recomanda dera nemtiloru sa caute a se intalni cu cehii pre terenulu ideei boemice si atunci unu compromis cu rezultate pozitive devine posibilu.

Scirile din afara suntu ceva mai limiscite. Eventualitatea unui rebelu se arata mai putinu posibilu, cu tóte ca de totu inca nu se póte dice ca pacea nu va fi turburatu.

Conferintie invetiatoresci.

Sabiu 10 Augustu 1868 v.

Scopulu, intentiun'a ce a avut'o Suprem'a Inspectiunea scolara cu infintiarea conferintieloru acestor'a a fostu, ca invetiatorii tienendu adunari intre sine sa-si impartasiésca unii altor'a esperintiele facute pre câmpulu pedagogiei pre de o parte, iera pre de alta parte prin consuatiunea tuturor laolalta sa delature pedecile ce stagnéza invetiamentulu, si astfel sa-i dea cursulu seu naturalu, ca invetiatorii sa purcéda in chiamarea loru pre o cale mai neteda, care are sa se curetie, cultive si perfectiunedie din anu in anu.

Spre scopulu amintitu s'au si adunatu invetiatorii din tractulu Sabiului I si II si si-au tinutu sedintiele sele in 7, 8 si 9 a l. cur. sub inspectiunea respectiviloru domni Protopresbiteri si sub conducerea domnulu invetiatoriu in Resinari Ioann Petrascu, carele impreuna cu conferintia alege de

notariu alu conferintiei pre domnulu invetiatoriu dela Salisco Dumitru Chirc'a.

Sedintiele au cursu in tipulu urmatoriu:

In 7 a l. cur. dupa servitiulu divinu de diminetiã in biseric'a parochiala din cetate, la care au asistatu toti invetiatorii, s'au adunatu acest'a in seminarulu gr. or. de aici spre scopulu amintitu, unde Pre incistiã Sea parintele Protopresbiteru Ioann Panovicu, care, cu tóte ca a ajunsu la nise be-tranetie considerabile, nu eruta nimic'a pentru inaintarea conatiuniloru sei, cam pre la órele 8 1/2 deschide conferintiele printr'unu cuventu de deschidere fórtu potrivit scopulu, luãndu-si de tema: „Ce este mai frumosu decãtu a locu fratii impreuna“. Desfasurandu tem'a intre altele amintesc de scopulu, ce l'a avutu in vedere Esc. Sea Parintele Archieppu si Metropolitu, cându a infintiatu conferintiele si sfarsiesce prin a le declarã de deschise recomandãndu pre domnulu invetiatoriu dela Resinari, Ioann Petrascu de conducatoriulu acelor'asi — denumitu de locurile mai inalte. Astfelu ocupandu-si domnulu conducatoriulu scaunulu presidialu tine o disertatiune sco-lastica bine arãngiata apróce o 1/2 óra, luãndu-si de tema: „Scopulu educatiunii este de a desvoltã in fia-care individuu tóta perfectiunea, de carea elu póte fi capabilu“. Desfasurandu si tem'a prefapta arata, ca caracteristic'a tempului, in care ne gãsimu este inaintarea omenimei in cultura cu rapiditate. Si cu acést'a nu vré disertatoriulu sa face istoriculu progressulu pre pamentu; cãci acést'a aru fi o istorisire de inalta conceptia; acést'a aru insemnã a scrie cartea crescerei nemluu omenescu; — si atunci aru trebui sa ne aprofundãmu in adencimea temporiloru trecute in vecinicia cu 4—5000 de ani inainte de anu in cari trãimu. Pomenescu per tangentem Egyptulu, Athenele, Rom'a si dice, ca pre lãnga tóta inferioritatea loru factia cu crestinismulu, carele a pusu bas'a educatiunii omenesci generale si prin urmare infratirei popóreloru, pentru cá sa devina acele popóre odatu o torma si unu pastoriu si in intielesulu civilisatiunii umanitariu, — au titluri de reconoscintia la progresese, ce le-a facutu omenimea pre calea virtutiei. Dice mai departe, ca se gasescu si pagine in istoria lumii, cari ne arata, ca omenimea de multe ori erã impededata in calea sea progressiva. Aduce de exemplu evulu mediu, si dice, ca acést'a vreme, nu este decãtu o prapastia oribila de rãtãcire imensa a omenimei pre calea vitiului. Dice mai departe, ca evulu mediu a adusu preste omenime doue calamitat: miser'a si sclavagiulu; doue fapte in eternu corese, cari s'au ivitu pre pamentu printr'unu escesu de o coruptiune bizara, ce-si ave sorgintile in posesiunea omului de cátra omu, adeca in inegalitatea naturala a gintiloru si a individiloru.

Nimenea nu se interesa de crescerea omenimei, cãci cei ce erau chiamati: duci, principi etc. faceau meseria din coruptiune si unu meritu din desfrãu. Astfelu idealulu omenimei intunecatulu prin sarcin'a robiei se aseména cu unu sóre de ierna, cu unu ultim reflexu alu lãmpii, ce este in agonia, cu ultim'a suflare a naturei, care si aduna, pana a nu se stinge tóte fortiele. Dera starea acést'a de anomalie n'a pututu tine multu; cãci eac'a grandios'a revolutiune francesã se ivesce spargendu pentru totu-deãnuã lanturile, ce tine pre omenime in regresu. Capetãndu dera populiu libertate simtiulu nationalu renvia, artele sciintiele inflorescu; cãci in libertate toti ómenii reclama desvoltarea armonica a facultãtiloru loru. Astfelu populiu au inceputu a medita seriosu, cum sa repareze, ce au perdutu mai inãntu? Ce educatiune sa-si dea loru si urmatoriloru loru?

Disertatoriulu lasãndu cele-lalte directiuni, pre cari au facutu populiu progressu se marginescu pre

lãnga instructiunea publica dicendu, ca aceea va devenitu dejã obligatoriã la toti populi, cari vraru sa tina contu de esistintia loru, si dice mai departe, ca populi au inceputu regenerarea fiiloru loru prin a reorganisa scóla, ca sa fia la rendulu ei apta de a desvoltã in fia-care individuu tóta perfectiunea, de carea elu póte fi primitoriu. Avendù dera invetiamentulu in vedere se marginescu a vorbi putinu despre unele obiecte de invetiamentu, pre cari populi culti ai Europei le-au mai adausu in timpurile mai dincóce in planulu de invetiamentu alu scóleloru loru, si cari dupa religiune ocupa locul intãiu in organismulu internu alu scóleloru. Si asiã vorbescu de:

1. Istoria naturala arãtãndu intre altele importantia si influintia acestui studiu asupra vietii, care are sa-i introduca pre elevi din vietã abstracta in vietã concreta. Dupa acést'a vorbescu de

2. Fisica si dice ca acestu obiectu este totu asiã de importantu, tótu asiã de folositoriu omenimei si ca vine in strinsa legatura cu Istoria naturala; cãci deca sciintiele naturali face pre elevu sa cunósca clas'a animaleloru, botanic'a si mineralogi'a cunoscendu-le calitatile: gustulu, miro-sulu, form'a, colórea si greutatea. Fisica vine a le deslusi causele fenomeneloru explicandu-le anumitele legi, ce facu ordinulu fenomeneloru. Alu

3. obiectu totu asiã de importantu este Geografi'a. Acestu obiectu dice disertatoriulu incepe a-lu invetiã omulu deodatu cu laptele, ce-lu sugedela mam'a sea, fara a sci, ce invetiã; cãci copilulu vrendu nevrendu trebuie sa invetiã a cunósce casa parintiloru lui, cercutul curtii, gradin'a loru etc. Dupa aceea casa, curtea si gradin'a vecinulu; apoi satulu intregu; campulu si padurea satulu, etc. Scóla vine si aici intr'a tr'ajutoriu punendu pre de o parte in regula lucrurile, ce le cunósce degia, iera pre de alta parta lu introduce pre omu totu mai departe la cunós-cerea studiulu geograficu arãtãndu frumosulu orisonte alu patriei sele. Dice mai departe, ca tóte natiunile, cari au negrigitu acestu studiu, au pregatitu urmasiloru consecintie triste.

Alu 4 studiu cu care vine geografi'a in legatura este 4. Istoria nationala, care privita din punctulu de vedere alu importantiei este unulu din cei mai puternici calãudi ai omului pre calea virtutiei, fiinduca i aprinde lumina ochiloru lui intelectualu, ca sa petrunda directiunea, drumulu, ce si a luat u omenimea in decursulu vecuriloru si apoi ca printr'o perspectiva vedienda-si frumos'a tinta, pururea sa apuce calea virtutiei! Si asiã n'are nimic de disu contra unu lucru doveditu de lumea intréga de aginte puternicu la regenerarea marei societãti omenesci: decãtu sa sustina cu madame de Haiel urmatórele: „Studiãndu istoria, ni se pare ca cineva castiga incredintia, ca tóte intem-plãrile principali tragu cátra aceea-si tinta, civilisatiunea universulu.“

Mai incolo dice disertatoriulu, ca populi au pusu mare pretiu pre istoria cultivãndu si tractãndu nu numai asiã per tangentem, nu numai asiã chronologica: ci din punctu de a vedere politicu, socialu si economicu. Cu aceste 4 studie sa implinitu o lacuna mare in invetiamentulu populariu. Acumu se întórcu disertatoriulu cu privirea asupra scóleloru nóstre, si dice, ca obiectele de mai susu seu nu se propunu de locu seu deca se si propunu pre câte undeva suntu tractate mai vitregu; decãtu cumu pretinde valórea loru. Cu tóte acéstea dice, ca inceputulu d'a se reformã si organisa scólele nóstre dupa cerint'a tempului modernu s'a facutu; si daru datorint'a nóstra a tuturor'a este d'a contribui, precãtu ne ierã puterile, la desvol-

tarea invetiamentului din scólele noastre populare punendu fiecare câte o petricica la maretulu edificiu alu culturai nationali. In urm'a si cere permissiunea d'a dice celoru adunati unu: „bine ati venit“ si cu acést'a inchiaindu-si disertatiunea le uréza perseveranti'a si zelu intru deslegarea norocósa a temeloru, ce suntu d'a se resolvá.

Eata estrasulu acelei disertatiuni scolastice.

Dupa aceea conformu programei lasáandu-se conscrierea domn. invetiatori d'ai inscrie in rubrice domnulu conducatoriu in decursulu siedintieloru conferinti'a trece la meritulu objecteloru spre a cárei resolve s'a adunatu si asiá asupr'a temei antei'a; „care este problem'a scólei populare si incátu are sa lucreze ea pentru sadirea atragerei cátra meserii in inim'a eleviloru.“ La acárei resolve au luat parte domnulu conducatoriu Ioanu Petrascu. d. directoru. Mich. Stoic'a si d. notariu Dumitru Chir-c'a uninduse in principiu ca problem'a scólei populare are d'a fi unu institutu de creștere si de invetiamentu, in care invetiamentulu are sa fia intogmitu de asiá: incátu ce se propune si ce se invetia sa se póta aplicá si in viétia si totu odata sa póta fi si bas'a pentru o instructiune mai inalta, ce are d'a se continuá in institotele mai inalte de invetiamentu. Iéra ce se atinge de meserii dlu conducatoriu dice ca scól'a sa faca totu pentru d'a castigá placerea eleviloru la meserii, dice mai departe, ca intre alte midiolóce avantagióse d'a castigá simpati'a eleviloru pentru meserii suntu si acestea:

1. Cártille scolastice sa fia d'asiá compuse: incátu ele sa represinte si partea meseriiloru nu numai in genere, ci si in specie; nunumai in litere góle, ci si in tablouri infaciáandu câte unu monumentu importantu din viati'a cutáruí séu cutáruí meseriasiului.

2. Invetiatoriulu sa studieze inim'a eleviloru, sei observáandu, cam spre care meseri'a este mai aplicátu cutare elevu si apoi sa-i si vorbésca de aceea meseria cu zelu punendu pre elevu sa cetésca capulu acel'a din cartea respectiva — si facendu acést'a sa se puna in comunicatiune cu parinti' respectivilu dandui-i detaiuri asupr'a acelei meserii, incátu parintele se fia silitu moraliter a spendá cáti-va cruceri pentru de a-i cumperá vre-o carte intuitiva numai pentru acea meseria, care are sa-i represinte cele mai importante momente din viétia meseriasiului.

3. Dupa aceea preotulu localu sa fia necessitatu a capacítá pre parinti' copilulu despre folosulu si influinti'a, ce au meseriile asupr'a vieti'.

Pre lánge acestea mai adauge d. notariu ca e fórte bine cá románulu sa invetie meserii, cá bani nostrii sa nu tréca in mai straine; ci sa remána in patria. — Parintele diaconu Demetriu Cunitanu dice, cá aru fi bine, cându s'aru transpune in mijloculu romániloru, meseriasi harnici, cáci exempla trahunt. Conferinti'a primindule de bune tóte acestea — siedinti'a se incheia fiindu órele 12^{1/2}.

(Va urmá)

Memorandulu

Romániloru din Scaunele filiale ale Salistei si Talmaciului.

(Urmare.)

Asemenea vorbesce regele Ferdinandu in an. 1556 cátra Petrus Petroviciu, si regin'a Isabell'a totu in acelu anu in articulu dto Clusiu 7 Dec., in care numesce tinutulu Salistei:

„Districtus“ si dice ca acést'a nu este bunu donatariu si ómenii lui nu suntu iobagi domnesci.

Pána cátra finea secululu 16 asiá dara in restempu de 500 de ani dela Sf. Stefanu regele, e doveditu, ca scaunulu Salistei au fostu incorporatu scaunulu Sabiului, cá si alu Talmaciului, si ca locuitorii loru au fostu ómeni liberi in fundulu regescu.

Autonomi'a scaunulu Saliste in alegerea libera a deregatorieloru lui de natiune romána au existatu pána cátra finea acestui seculu. Insa pre acestu tempu si-au estinsu magistratulu Sabiului jurisdictiunea sea, subamplotatii sei si in Saliste, fára insa a se deriná autonomi'a scaunulu. Totu pre acestu tempu s'au codificatu legile sasesci in a. n. dreptulu statutariu sasescu si dimpreuna cu limb'a germana, subamplotatii sasi, s'au introdusu si in scaunele nóstre. Pre lánge dreptulu statutariu existau inca in municipiele sasesci statote speciale date de hberete municipii cá un'a dintre cele mai eminente facultáti ale comuneloru libere din fundulu regescu, care facultate si scaunulu Salistei o au avutu, si in an. 1585 in obiecte de fórte mare insemnate o au si exercitat.

Acestu statutu, care póta numele: „Constitutio gremialis sedis Saliste“ e de cea mai mare insemnate pentru drepturile politice ale nóstre, si da dovéda deplina despre tóte cele dise pána acum.

Acést'a constitutiune, alu cáruí actu — asiá numai precum ni s'au datu din archivulu Sabiului sub numele: „Auszug aus dem Selister Stuhlsprotocolle vom 1 Oct. 1585 bis 16 April 1709 geführt“. Scrisu in limb'a germana vechia in intielesulu § 2.

L. I T. I alu statu. jur. municipalium dovedesco, pre lánge autonomi'a scaunulu, asemenea unu scaunulu dintre cele sasesci, inca si o independintia cu multu mai mare, carea au pututu fi numai efflusu alu pusetiunei libere a scaunulu Saliste de mai nainte, de cându erá elu unu teritoriu regescu alu castrulu Salgo, ca ei acelu statutu — de si creatu sub influinti'a magistratulu Sabianu, — contine mai anteu pactulu ce sa incheiatu intre scaunulu Saliste si intre magistratualele Sabiului despre cousulu Andreanu.

Amu aratatu mai susu, cumu au concessu regele Andreu Officialiloru sasesci co-usulu in padurile si si apele Blaciloru, tocm'a asiá precum au concessu mai tárdiu regele Ludovicu I prin decretulu din an. 1353, asemenea cousu tieri Bars'a (Burzen-Land séu districtulu Brasiovuului) si pártiforu tienátore de elu, ca toti locuitorii acestei tieri si pártiforu ei, se foloseasca la elalta in comunu padurile, apele si pescaritul, si amu aratatu, ca acestu cousu, pre care lau concessu bunulu rege Sasiloru in tóte pamenturile de la munti ale romániloru, vechiloru locuitorii ai fundulu regescu, s'au concessu numai in folosulu publicu, si adeca, pentru sustinerea officiantiloru si administratiunei supreme a fundulu regiu, concentrate mai antei in Sabiu, si acést'a o vomu si dovedi aici.

Acestu co-usu alu officiantiloru si magistratuleloru sasesci din Sabiu, nu sau pututu desvoltá in o folosire factica comun'a in intielesulu cuventulu nicairi cu atátu mai putínu in scaunulu Salistei si alu Talmaciului, cáci precumu intaresce Andreanulu, muntii si apele acestea marginare se aflau in possessiunea Economiloru nostrii de vite la tóte tempurile, iéra officiantii sasi nu portau economia de vite.

Asiá dara inca de tempuriu sau observatu a se da officiantiloru supremi pre partea acestui cousu, decátra románi nostrii economi, ceva naturale dela vite, iar mai pre urma bani de la vamuri.

Asiá sau nascutu, prin o observantia lunga, asiá numita vam'a oiloru si a porciloru. Schafmauthund Schweinemauth, in totu scaunulu Sabiului.

Acést'a vama au incursu totu-déun'a la officiantii din Sabiu, care servea cá si o parte a satariloru loru, pre cari pre atunci nu le aveau fipsate. Vam'a acést'a prestata dela locuitorii nostri economi care continea in sine cousulu Andreanulu, servea dara spre ajutorirea si sustinerea officiantiloru scaunulu Sabiului si resp. ai fundulu regescu, ce erau in Sabiu, cari erau pre la finea secululu

FOISIÓRA.

PREAMBLARI

(reprod. din „Convorbiri literarie“)

(Urmare.)

XII.

Nimic'a nu este mai placutu decátu o dí de repausu, dupa o mare oboséla. Tóta díu'a ne preumblaremu prin satu si prin gradinuti'a otelului povestindu-ne diferite impresiuni a preumblárei ce facusemu. In spre séra veni unu italianu, unu cantáretiu ambulantu, cu unu armoniflautu, se asiedia pre (va sa dica in R.) piétia dinaintea otelului nostru si ne cantá diferite romantie si arie din opere italiensesi. Toti turistii ce se aflau in Martigny si toti locuitorii satulu se strinsera in giurulu lui. Noi patru siedeamu pre zidulu grádinei si ascultamu. Italianulu nu mai erá tineru si vocea sea care trebuia sa fi fostu frumósa odata, perduse multu din claritatea sea. — Déca unulu din noi aru voi sa cante, dísei eu, amu puté pune pre italianu sa-lu acompanieze cu instrumentulu seu. Tebuie sa se auda frumosu in tácerrea sárei.

„Louise, díse Armandu, déca ai fi dispusa....“

— Suntu pré multi ómeni, respunse Louise; n'aru siedé bine.

„Cántati din gura? o intrebá Edgar.“

— Putínu, respunse Louise.

„I-mi inchipuescu ca trebuie sa aiba o voce fórte frumósa, i-mi siopti Edgar.“

— Asi'a credu si eu, respunsei zimbundu: A-propos, Edgar, cum aru fi déca ne-ai siuerá ce-va?

„Cum sa ne siuere? me intrebá Louise.“

— Trebuie sa sciti ca amicolu nostru siuera minunatu. Nu de multu a fácutu sa petreaca o so-

cietate numerósa o séra intréga cu siuerulu seu.

„Siuerati ce-va, domnule Edgar, i-lu rugá Louise, cu o voce nu se póte mai blanda si privindu duiosu la densulu.“

Cine aru fi pututu sa resiste?

Acompaniatu de betránulu Italianu, Edgar incepú a siuerá câte-va arie italiensesi. Trebuie sa fi fostu vre-o cauza extraordinaria ce-lu inspirá in acea séra, cáci nici odata siuerulu seu n'a fostu asiá de armoniosu.

Asupr'a mea music'a face totu-déun'a efectulu celu mai profundu. Audiendu acele sonori, gándirea mea se retransportá in patria si-mi pareca ca audu unu flueru campinescu cum audiamu a desea in tácerrea noptiei in anii de copilaria. Nimic'a insa nu te induosieza mai multu decátu amintirea óreloru eternu perdute si eternu frumóse din dulcea copilari.

Cându sferst, tóte persónele presente se gramadira in giurulu seu sa-i multiamésca.

„How beautiful! Very beautiful in deed! Ah! comme c'est beau, comme c'est beau!“ — se audia esclamandu-se.

Louise insa, cuprinsa de emotiune, se apropia de Edgar si-i strinse amédoné mánile fára a spune unu cuventu. Ochii lui Edgar straluceau de bucuria.

Sér'a erá inaintata si tóta lumea se retrase. Edgar si cu mine mai remaseremu cátu-va tempu in gradina, dara nu mai vorbiremu nimic'a impreuna. Suindu-ne susu in camer'a nóstra ne si culcaremu in tácere.

A dóu'a dí intreprinseremu in modulu obicnuitu calatori'a la Chamounix preste „La tête noire“.

Plecându diminéti'a la siése, ajunseramu cátra séra pre la siepte in vestitulu satu asiediatu la piciórele lantiului Mont-Blanc. Cá sa-ti poti face o idea, iubite cetitoriu, de efectulu ce produce vede-

rea acestui lantiu de munti gigantici, trebuie sa te duci singuru pre acolo, eu nu me voi incercá a ti-o decie. I-ti voi spune atát'a ca Chamounix e asiediatu intr'o vale strimta prin care curgu riq-rile Arve si Arveyron si ca valea e inghesuita intre muntii cei mai mari ai Europei, precum scii. Spectaculu ce vedi impregiuru nu se póte numi frumosu, cáci grandiositatea muntiloru intrece cu multu limitele frumosului. Eu unulu potu spune ca nu me simtiamu nici decom bine dispusu, incu-giuratu fiindu de acei munti de ometu si de gietarii grozavi ce se cobóra din tóte pártile in vale. Locuitorii de pre acolo suntu toti asiá de sluti, incátu vedindu-i i-ti perdi bun'a umóre. Déca Lind'a aru fi avutu tipulu aceloru femei si fete din Chamounix, trebuie contele sa fi avutu unu gustu fórte desiantiatu. — De pre la siése óre diminéti'a incepu caravane intregi de calatori a porni pre cátri din Chamounix spre locuri invecinate. Partita cea mai usitata este aceea de pre Mont-Anvert si Mer de glace. Acést'a partita o intreprinseremu si noi a dóu'a dí dupa sosirea nóstra. Ajunsi dupa câte-va óre dupa marsiu susu pre Mont-Anvert, calauzulu tramise catáruí acasa si ne conduse la Marea de ghiatia.

Pentru cá sa-si faca cine-va o idea despre acestu ghietariu, aru trebui sa-si inchipuiesca marea de odata inghietata cându in mijloculu unei furtuni valurile sele se arunca in susu si in josu si forméza muntii si vái. Ghietariulu numitu ast-feliu fórte privitu Marea de ghiatia, are o lungime de câteva mile, anse in proportiune este angustu, asiá incátu calatorulu nu intrebuintieaza mai multu de o óra pentru a trece de la unu malu la altulu. Primblarea acést'a este destulu de periculósa. Acelu ce nu cunoște locurile, nici o póte intreprinde fara calauzu, cáci la fie care pasu te affi inaintea unui abisu fára fundu prea largu pentru a puté sarí pre deasupra sau inaintea unei inaktári pre mari

alu 16, in urm'a incorporărilor susu atinse totu odata si oficianții supremi ai scaunului Salistei Talmaciului.

Dovăda eclatanta despre acésta dau cele mai memorabile statute ale Săbiului „Statuta Cibinii“ din an. 1698 unde in capu VI se dice: „Die Bir-sagien aus der Stadt unu Stuhl bleiben den beiden Herrn judices und gebührt, dass $\frac{2}{3}$ dem Königs-richter, das $\frac{1}{3}$ dem Stuhlrichter, wie sie dann auch von den Walachen aus dem Stuhl die Schaf- und Schweinemauth auf gleiche Weise theilen“.

Asiă au platitu in reluarea couselui Andreanu vam'a acésta, si alte comune române, din scaunulu Săbiului, ce folosira muntii si apele finite, cari nu se tneau de scaunulu Talmaciului, seu alu Salistei, d. e. Avrigu (Freck), Mohu (Moisen), cari iera curgeau in folosulu judelui regescu si scaunulu alu Săbiului, dupa cum arata statutele Săbiului din an. 1541 p. 3.

Representantii scaunului Salistei adunati in an. 1585 la facerea susu numitei constitutiuni, in care ei se numescu „Civi“ „Bürger“ s'au intielesu cu cei doi judeci alesi scaunali ai loru, de atunci, Blasius Weiss, si Emerich Binder senatori in magistratulu Săbiului tramisi aci că reprezentanti ai acéstiua in urmatoriulu modu:

Diese obgemeldete Amtsleute (representantii numiti ai scaunului Saliste 14 insi judecii si juratii comuneloru :) haben alle in diese nachfolgende Stück consentiret...

1. heben wir obgemeldete zwei Richter vernommen und auch verstanden; von alle unsere Vorältern, als eine alte Herkommensfreithum, dass der Stuhl Seliste einem ehrsamem Rath eingewährt hat für die Schafmauth alle Jahr fl. 100.

2. für die Schweinmauth fl. 12.

Asiă s'au determinatu pentru toti tempii numit'a vama dela intregu scaunulu Salistei, si adeca din pasiunea padurilor cu oile si cu porcii 112 fl. pe anu, — c o u s u s i l v a r u m. —

Incătu pentru folosirea apelu din Andreanu au concesu scaunulu Salistei la magistratuali in p. 8 riulu principalu, care forméza Cibinulu, pentru pescaritu, cari apoi s'au si numitu „Herrenbach“ — c o u s u s a q u a r u m — mai incolo dice p. 3 „item es soll kein Judex (jede s. biro) gar kein Eid nicht einnehmen, an der Hand allein der erwählte Stuhlrichter, bei Straf einer Mark Silbers, sollen auch keine diebereien nicht richten“, de unde apriatu se vede, ca scaunulu Salistei au avutu judici scaunali alesi.

In p. 4 se sustine dreptulu judiciloru comunali a judecă pre facatorii de rele, ai cită inainte

si ai pedepsi, cu aceea: „dass was unter einem Gulden ist, aus dem Stuhle soll nicht appellirt werden, auch nicht zugegeben werden. Dieses Gesetz soll auch nur den Stuhlleuten im Selister Stuhle gelten“.

P. 5. Was auszerhalb dem Stuhl ist, mögen sie ihre alte Gevohnheit halten“.

Prin aceste puncte se reguléza justitiua scaunului; iar exceptiunea in privinti'a furturilor vine de acolo, căci pedepsile cele multe si mari dela furturi, curgeau in pung'a judiciloru scaunali, cumu arata statutele Săbiului din 28 Ianuaru 1598 p. 78.

In p. 6. alu statutulu gremialu se confirmeza institutulu judiciloru compromis in scaunulu Salistei pre cea mai larga basa: „Wenn aus zweier gutem freien Willen Mittleut gerufen werden, denn nicht Versprechung beider Partheien zu loben und zu billigen, wird aus eine wohlkürliche Sentenz gesprochen, soll kein Gericht nicht ändern nach Gewonheit der Landrichter“

In p. 7. se introduc legi morale, in contra bigamiei, asemenea ca si in statuta Cibinii din anul 1543.

P. 9. suna. „Es ist auch verboten, dass Jemand der aus diesem Stuhl auf edel Erd ziehen will, etwas verkaufen solle, sondern ziehet hinweg, so bleibt das Erb dem Gericht...“; tocmă asiă, precumu s'au hotaritu mai in tôte scaunele sasesci, spre conservarea averiloru din fundulu regescu.

P. 10. (celu din urma) supune pre fiecare jude comunalu a dá numai căte o povăra de lemne de focu judiciloru scaunali, cându voru veni in scaunu.

(Wenn die Herrn die Richter im Stuhl kommen, so ist jeder Sude schuldig eine Fuder Holz zum bringen“:)

Acéstea sunt drepturile scaunului Saliste depuse in Constitutiunea gremiala din 1595, de unde se vede:

1) Ca Salistea ié scauna in fundulu regescu, deosebinduse de fundu nobilitariu (edel Erd);

2) Ca avea doi judeci scaunali alesi (erwählte Stuhlrichter,) cari erau totu odata officiali in magistratulu (Rath) Săbiului.

3) ca avea jurisdicțiune libera si drepturi de natur'a fundului regescu, că si celelalte scaune sasesci, si dreptu de a-si face constitutiuni, statute speciale;

4) ca detorițiile loru au constatu numai din relutulu Couselui Andreanu in un'a vama de 112 fl

anuale si in concederea rjului Cibinu spre pescaritu, in favorulu officiantiloru supremi regesci ai scaunului Săbiului si apoi in căte o povara de lemne de focu pentru judecii scaunali, cându veniau in scaunu. Altmintrinea au remasu Salistenii in deplina si esclusiva possessiune a muntiloru până la graniti'a terii, in care erau inca si acumu padurori ai plauriloru (plăiesi), iar de alta parte, plateau contributiune regeasca, cu sasii din preuna, si faceau inca multe servitiuni deosebite regelui, si adeca la Salinele din Vizokna si la curtea regeasca in Alba Iulia, cumu vomu arata mai la vale. De si nu se afla o asemenea constitutiune in scaunulu Talmaciului, numai incăpe nici o indoiiala dupa cele espuse pana aici, ca si acésta sau aflatu sub asemenea conditiuni libere.

(Va urmă.)

Not'a lui Usedom si consecutiile ei.

„N. Fr. Bl.“ ne aduce dupa „Corespondintiia democratica“ in privinti'a notei acéstei'a o scire de o momentositate forte interesanta pentru presentu si viitoriu; din nota se vede cinismulu, in care arata solulu Prussiei scopulu si tendinti'a, mijlocele si căile politice prussiene; pentru ca ea ne arata nu numai ce a voitu Prussia atunci, ci ne deschide incătu-va si velulu viitorului, că sa vedemu lucruri interesante, ce suntu in curgere.

Deci sa vedemu ce dice intre altele „corespondinti'a democratica“ in privinti'a notei mentiu-nate.

Lovitur'a de mórta Austriei, resbelulu cotropitoriu in contr'a ei devenitu datorinti'a Prussiei si a Italiei, dupa not'a lui Usedom. Insa toti germanii, cari nu suntu neconditionatii discipuli ai lui Bismarck a condamnatu unanimu acésta sceleritate ne mai audita, care nu tractéza numai despre trecutu, ci si urmaresce problem'a sea si in viitoriu. Prussismulu fanaticu inimiculu de mórte alu Germaniei, inca nu si-a ajunsu scopulu. Resultatulu eluptatu de prussieni s'a prefacutu pentru bismarckieni in pacea, care dupa not'a lui Usedom, nu coresponde atăt'a pentru Prussia cătu si pentru Itali'a nici ideiloru primitive, nici jertfeloru enorme care si lea impusu pentru ajungerea scopulu. Austri'a n'a muritu ea traiesce inca; si esistinti'a ei e mai in floritóre pentru viitoriu, căci libertatea civila care o garantéza ea, de-si inca e in crescere, totusi a făcutu iérasu propaganda in Germani'a, a făcutu „cuceri morale“, cari dupa cum dice Beust nu suntu oprite prin nici unu pactu. Nu e mirare deci ca inimicii din Berlinu spumega de mania.

pentru a te puté urca peste densa. Aceste trebu-escu incunjurate cu precautiune, luându bine sama cu piciorulu sa nu aluneca pre ghiatia si sprijinindu-te la acésta primblare este amiculu celu mai devotatu. Pre mine lucirea ghetiei me orbise cu totulu si pasiamu mai multu instinctivu. Me simtii forte fericitu cându vediu ghetiarulu indaratulu meu. Multamirea calatorulu in sa aici nu tine multu, căci acumu pasiesci peste unu drumu multu mai periculosu anca. Acésta este o carare numita „le mauvais pas“ si nici se putea gasi pentru acestu drumu unu nume mai potrivit.

Cararea este taiéta in cós't'a unui munte stâncosu a căru culme ochiulu nu o pôte ajunge si asiă de angusta, incătu pre densa abie incăpe unu singuru picioru. Calauzulu nostru deprinsu cu aceste marsiuri ne ducea bastónele, ear noi ne taraiamu de pre locu aninându-ne la fie care pasu de stânc'a ce aveamu in dreapt'a si de o slaba balustrade facuta nu sciu cumu pre marginea carării pentru a serví de spriginu cându unu pasu gresitu aru puté sa te faca sa cadu in prapasti'a din stânga. Momentele cele mai neplacute suntu cându se intalnescu doi in cale. Fie care voesce sa ocupe loculu de langa stânc'a si se lese pre celalaltu sa treaca alaturea pre marginea prapastiei. Operatiunea trecerii este interesanta: Unulu se lipesce de stânc'a, iér celalaltu ilu prinde de umere si amendo incepu a se desface incetu incetu din acésta imbratiosiare involuntara. Fie care apoi urmeaza marsiulu seu fara a avé curiositatea de a întórce capulu si de a mai privi fati'a persónei, fie ea barbatau seu femeia, in acarei bratie s'a aflatu. Dupa v'o óra ce ne parú interminabila, scaparemu si de acésta incercare. Ajunsi la unu locu care se numesce „le Chapeau“ puturemu insfirsitu gustá câteva momente de repausu. Din toti, Louise érá cea mai obosita. Érá palida la fatia si departe de a

fi voiósa si sprintena cá de obicei ea nu vorbiá nici unu cuvintu. In zadaru Edgar cautá sa o distragă prin glumele sale, Louise de si se încercá a-i zimbí remané tacuta. Veseli'a lui Edgar negasindu resunetu in sufletulu Louisei, disparú si ea in curendu si drumulu spre Chamounix nu érá din cele mai placute. Cându ajunseremu la izvorulu rjului Arveyronu, puterile parasire pre Louise cu totulu si lacrimeloru ei inundare f-tia.

Nu sciu déca suferiá ea mai multu sau Edgar a căru ochiu nu o mai parasia nici unu momentu. Louise érá acumu pré slaba pentru a urmá drumulu si n'amu fi sciutu ce este de facutu, daca lui Edgar nu i-ar fi venitu ideea sa o transportámu pre bastóne. Indata improvisaremu din bastónele nóstre unu fotoliu pre care ilu tineá pre deoparte Edgar si calauzulu, pre de alta Armand si eu si astfelu o purtaremu pân-la Chamounix.

— Femei'a, totu femeia, disei lui Edgar dupa ce ne despartisemu de tovarasii nostri la otelu. Iti aduci aminte cumu ne luá in risu pre „La pierre a voir“ cându ne vedeá pasindu cu precautiune; cumu deodata ce schimbare!

„Sermana! suspina Edgar.

In celu momentu intra Armand in camer'a nóstra.

— Ei ce face D-sióra Louise, ilu intrebaremu amundoi.

„Dórmé, respunse Armand. Nu-i nimica. Érá numai o mare obosiela.

Urmându convorbirea nóstra, Armand ne arata parerile sele de reu ca trebuie sa se desparta de noi. Timpulu de concediu ce-i acordase tatalu seu érá pré sfirsite si se vedeá silitu a se întórce de dreptulu la geneva, fara a ne intovarasi in partita ce propusésemu a face peste Col de Balme. Edgar érá distrasu si se amestecá numai din când in cându in conversatiunea nostra. A dóu'a di desdemi-

neati'a cându ne scularemu, me incredintiá ca n'a pututu bine dormi. Truspatru tovarasii dejunaremu impreuna: Louise de si anca palida, i-si redobandise puterile. Audindu ca avemu sa ne despartimu, fisionomi'a sa luá o espresiune de tristetia si adresându-se cátra Edgar:

„N'a-siu fi crediutu ca-ne-omu despartí asiă de curendu, ei dise ea.

Edgar se uitá lungu la dens'a dar nu respunse. Luându-ma apoi la o parte, incepú a tusi ca unu omu care are ceva de spusu dar nu indraznesce.

— Edgar, vrei sa-mi spui ceva.

„Dar, respunse elu cu invalmasiagu.

— Mi se pare c'amu gacitu. Vrei sa me lasi si sa te duci la Geneva impreuna cu Armand.

„In adeveru! Vedi ca

Sciu. La Geneva te ascepta scrisori de a-

casa si intielegu pré bine ca esci nerabdatoru.

Dicendu aceste, eu zimbeamu si Edgar se inrosia. Deodata viindu la mine, Edgar me imbratiosiá cu caldura, si-mi dise:

— Nu te superá déca te lasu. Vedi . . . nu sciu . . . simtiescu . . . parca . . .

„Sciu . . . amu simtitu si eu parca . . . Nu numai nu me superu, dar iti declaru sa si eu in loculu teu totu astfelu a-siu face. Numai ie bine sama! Adá-ti aminte de Marcheza Castella-mare acăreia blastemuri zaeu asupra ta. In stiftu ce sa-ti spunu? I-ti dorescu succesu si fericire!

Cându audi Louise despre hotarirea lui Edgar, colorile ei revenire si deveni din nou vesela ca inainte. Nu vedisemu niciodata o metamorfosa sufleteasca asiă de grabuica si gandiamu in mine:

Cari ómeni in lume suntu mai fericiti decâtu densii?

(Va urmă.)

Pentru ca acum trebuie să cunoștea și ei, ca ei numai în privința materială, numai cu pomul a învinsu, însă în privința spirituală sunt învinsi, căci inimile, nu se cuceresc, ci se castiga; și pre lângă aceea Bismarkianii nu sunt omeni pentru de a emul'a cu cine-va în castigarea inimilor; scopul lor final e unul: de a supune ideile puterii și dreptul pământului a-lu aduce la valoare. Si asiă se vedu siliti a marturisi singuri cuventula a-cel'a fatalu pusu în not'a Usedomiana „ca eventualitatea acea trista (a nu-si ajunge în 1866 scopul final), va sili pre coalitați mai târziu a începe oper'a lerasi din capu.

Asiă e, Bismarkianii acusi voru începe lerasi, dara noi se avemu gr'ja.

La aceste mai facem amintire despre o notitia din trecut, ca din Berlin se contracteaza cu partid'a actionei din Itali'a pre lângă care mai insiram o infintiare de-si nu chiar sigura, dar forte verosimila, dupa care cabinetulu din Berlinu cu vro câtera dile înainte aru fi îndreptatu o instructiune câtra consululu prusescu din Florenti'a de cuprinsulu urmatoriu: Cooperatiunea factica a Prussiei și Italiei n'a reportatu fructele dorite în 1866. Tempulu aru fi venitu de a duce opera în deplinire.

Prussi'a e gat'a și Itali'a încă-si va cunoșce avantajulu seu.

Regimulu italianu sta antea unei probleme nationale, fatia cu care-si va arata maturitatea. În casulu contrariu s'ar nasea întrebarea: ca ore n'aru fi cu scopu o conlucrare strategica din partea Prussiei cu partid'a nationale din Itali'a.

Din acêsta înștiințare vedem ca de si Prussi'a nu-si prea bazeaza întreprinderea sea pre Itali'a, totusi ea e gat'a de a infige pumnulu de mörte în inim'a Austriei și de a da o lovitură destruitoare.

În fati'a eventualitiei, acêstei'a provoca N. Fr. Bl. pre barbatii Austriei, cari suntu la cârma, ca sa cugete de timpuriu la mijloce operatoare, iera pre poporulu Austriei lu provoca, sa nu-si inchida ochii pentru de a nu vedé pericululu, care ni e apröpe și se lapede dela sine ori ce söpitoră prodigitoria, ca Austri'a aru avé de cugetu a se coalia cu Prussi'a, unde irumperea se pregatesce. Si aru fi tempulu ca Austri'a se vedá necesitatea de ase însoți si ea cu cineva în contra unui inamicu atât de inversunatu. O coalitiune naturala aru aflá Austri'a în consangeniile ei din Sudvestulu Germaniei, — si nisce coalitați nu mai putinu naturali aru fi fratii din Schleswig-Holstein, Hannover'a, din Hessen, Nassau și Frankfurt, cari toti a avutu ocaziune de a gustá dulceția jugului Prusianu și va cunoșce, ca numai cu puteri unite va puté resistá inamiculu puternicu.

Si inca ce e mai importantu. Sub înpregiurările de fatia, în Austri'a pacea e de necesitate neconditionata și asiă se va face reshelu numai pentru ca Prussi'a voesce; și Prussi'a va voi numai atuncea, cându si va aflá unu coalitațu de mai mare ponderositate de cum e Itali'a, cu și fara de regimulu seu. Insa coalitați gata de bataia camu periculosu întru adeveru, însă necesari și neincunguratu de lipsa. De prejuditiulu, ca cându nu ar fi fertatu a o luá cu Zollerniani și cu fii lor sumeti suntemu deja vindecati. —

Principatele române unite.

Cetimu în „La Patrie“ dela 12 Augustu:

Amu anunțiatu ca dlu Crețulescu, aginte alu Romaniei la Parisu, deduse domnului de Moustier, unu memoriu asupr'a înpregiurărilor și principielor, cari au inspiratu politic'a cabinetulu român de la suirea pre tronul a principelui Carolu.

Eata o analiza, a acêstui importantu documentu, pre care avemu dreptulu de a o crede exacta.

Memoriulu începe, prin ore-cari esplicatiuni preliminare asupr'a disoluțiunei senatului, și asupr'a bandelor bulgare.

Relativu la întâiulu punctu, elu dice ca principele Carolu, usându de prerogativ'a constitutiunala ce-i da dreptu a disolvá senatulu, a interpretatu pre deplinvointi'a poporala, căci nóvele alegeri senatoriale au fostu favorabile guvernului.

Asupr'a celui de alu doile punctu, memoriulu enumera mesurile luate de guvernulu român pentru a nabusi agitatiunea bulgara; demonstreza cătu este de anevoioasă supraveghierea pre o frontiera a cărei'a întindere este asiă de mare, și conchide ca

aru fi nedreptu de a acusá pre aginti români de neglijentia fiindu ca o mâna de omeni au scapatu privilegierii lor.

„Trecendu în urma la diferitele acte politice ale guvernului român care au fostu discutate în sensuri diferite, memoriulu le esemina pre rendu.

„Asupr'a cestiunei israelitilor, guvernulu declara formalu ca, ori-ce s'aru fi disu cu intentiunea evidinte de a-i face reu, ea este o simpla cestiune economica care i-si ia sorgintea nu din diferenti'a de religiune ci din obiceiurile sociale ale israelitilor. Guvernulu si-a datu tôte silintiele pentru ai asimilá cu restulu natiunii, și deca acêstu resultatu, care este acum în momentul de a fi obținutu, nu s'ar dobânditu inca pâna acum, acêst'a este fiindu ca s'ar recunoscutu necesitatea de a se prepara la acêsta schimbare opiniunea publica, pre care amesteculu directu alu puterilor straine în acêsta debateru interioru, a iritat'o forte multu.

„Israelitii au ajunsu în Romani'a în numeru cu atâtu mai mare, cu câtu ei erau mai persecutati în locurile vecine, pre cându gaseau pre teritoriulu nostru, nu numai o tolerantia religiuna completa, dara inca, la trebuintia protectiunea consulara chiaru a acêloru tieri de a câror'a persecutiune fugeau consululu Austriei dela Bucuresci recunosce a avé elu singuru 60.000 de asemenea protegiati.

„Organizatiunea consulatelor și a funcționarilor ce aterna de densele, respanditi în tóta țier'a, constituie, în ore-cari privintie, unu statu în statu; astfelu, ori-care aru puté fi calitatile personale ale agintiloru, este în natur'a lucrurilor se nasea conflicte dese de autoritate. De mai multi ani pericululu acêstei situatiuni a fostu semnalatu atentiunei puterilor. Cestiunea israelitilor va fi servitu celu putinu a-lu face palpabile. Se adaugemu ca deca pentru puterile ce n'au de locu seu mai nici decum protegiati, cestiunea israelita este înainte de tôte o cestiune de justitia și de umanitate, pentru acele ce au unu mare numeru, ea pöte deveni, în ore-cari înpregiurări, o cestiune de influentia.

„Este sicuru ca juridictiunea consulara este una din cele danteu pedici la emanciparea israelita, căci amesteculu influențiloru venite necontentitu din afara, în afacerile dintre israeliti și Români, a obicinuitu din nenorocire pre natiune se vada în israeliti nisce straimi ostili. Se respunde, este adeveratu, ca juridictiunea exceptionala a caria supresiune o cere Romani'a, nu pöte dispara pre câtu timpu o parte a poporatiunii va fi supusa la o legislatiune exceptionala, și astu felu acêsta a-facere se invertesce într'unu cercu viciousu. Guvernulu român nu va neglige nimicu ca elu anteu se faca a esi disa afacere din acelu cercu vitiosu, căci elu sufera de acêsta situatiune anormala; daru puterile amice voru înlesni forte multu solutiunea acêstei cestiuni desființându juridictiunea consulara. Principalele obstacole aru cadea înainte acêstei satisfatiuni data simțimentulu nationale.

În privintia acusărei adusa contra guvernului român de a se fi departatu de afectiunea Franciei, memoriulu protestá forte.

„Daca este în Romania o partita care se fi datu gagi de atasiamentulu seu către Occidentu și se fi luptatu cu statornicie contra influențiloru esteriore în ceea ce aru fi pututu avea ele contrariu autonomiei țierei, acêst'a este de sicuru partita nationale româna ce se afla astá-di la putere. Cu tôte astea cându omeni de Statu ce o repraesintă în guvern, luându în seriosu pentru Romani'a rolulu de Statu neutru, au întretinutu bune raporturi cu tôte puterile garante fara distinctiune, și cu Russi'a ca și cu cele-lalte, s'ar facutu din acêst'a o arma contra lor.

„Pre cându Franci'a adoptá fatia cu Russi'a o atitudine noua și cu deseversire amicala, n'aru fi fostu prea naturalu pentru noi d'a întretiné relatiuni bune cu acêsta putere care ne areta dispositiuni favorabile? Din momentul în care guvernulu romanu se decidea a tramite aginti la puterile garante pentru a propune desființarea juridictiunii consulare, nu trebuia ore se tramitia, ca în tôte părțile si la Petersburgu? Si cându Russi'a consimțea dinsa mai anteu la acêsta desființare și mai multu inca, rembusarea către Statulu român a datoriloru remase de 12 ani contestate, trebuia ore a refusa ca se accede la acêste invoieți devenite posibile, graci'a bunei vointi ce ne areta acêsta putere?

„Memoriulu arata în urma ca patim'a a rată-citu pre vechile partite, pin'a le face se prefaca în reu totu cea-a ce face guvernulu român. Daca guvernulu propune d'a asimilá pre israeliti cu indigenii, este acusatulu de a voi se vendia țier'a jidoviloru, de ié, mesuri de ordine generale care atingu unu mare numeru dintre ei, ilu acusa de persecutiuni; elu sempaléza miscarea bulgara, i se impulá d'a o favorisá.

Memoriulu se termina prin'o declaratiune forte neteda asupr'a acei'a ce gandesce guvernulu român.

Elu voiesce, că în trecut, a sterge distinctiunile ce esista între israeliti și Români, daru voiesce în acela-siu timpu se protejeze și se garanteze interesele personali.

Elu are ca în totu déuna vii simpatii pentru poporatiunile din Oriente, daru nu va face nici o combinatiune ce aru compromite o pace de care Romani'a are mai multa trebuintia de câtu ori cine.

În fine, elu urméza a profesa cea mai vie recunoscentia către puterile occidentali, cari, ca si Franci'a, dupa ce au aparatu nationalitățile orientelui prin diplomatia și prin puterea armelor, au garantatu cu generositate autonomi'a Romaniei, pentru acêst'a însă elu nu crede ca trebuie se fia unu subiectu de nelinisce pentru vecinii sei. „Rom.“

Publicare.

Subsemnat'a are onóre a aduce la cunoscentia publica; ca în pensionatulu densei, sustatoriu de mai multi ani — încependu dela 1 Septembrie a. c. ierasi se voru primi fetiie în costu și cuartiru. —

Studiile institutulu suntu: Invetiarea fundamentala a limbii franceze — magiare și germane, în teoria și pracsă — mai departe aritmetic'a, stilistic'a, geografic'a, istori'a poporiloru, istori'a naturala, desemnulu piano și cântare, cum și totu felulu de lucruri de mâni femeesce.

Desluciri mai chiere se dau la subsemnat'a.

Clusiu, strad'a podului nr 317 în catulu I.

J. Schell
nasc. Desbordes.

6-1 Concursu.

La scöla capitala normala gr. or. dela biseric'a vechia din Satulungu a devenitu vacante unu postu invetiatorescu cu salariu anuale de 226 fl. 25 xr. v. a. —

Doritorii de a ocupá numitulu postu, se sa-si tramita timbrate și francate pâna în 30 Augustu a. c. st. v. — la subscripsulu: atestatele loru de botezu ca suntu români de legea gr. or., testimoniele loru scolastice ca au absolvatu celu putinu gimnasiulu micu și cursulu pedagogicu seu teologicu și documentele autentice despre purtarea loru morala și politica.

Brasiovu 10 Augustu 1868.

Iosifu Baracu,

Protopopu gr. or. I alu Brasiovulu și Inspect. district. de scöle.

7-3 Concursu

La scölele gr. or. din tractulu protopopescu I alu Brasiovulu au devenitu vacante urmatoarele statuni invetiatoresci:

1. Postulu invetiatorescu la clas'a II a scölei din Tientariu, cu salariu anuale de 200 fl. v. a. pre lângă cuartiru de locuintia, grădina și 6 orgii de lemne
2. Postulu de invetiatoriu secundariu la clas'a I. normalé dela biseric'a noua din Satulungu, cu salariu anuale de 160 fl. v. a. și cuartiru de locuintia.
3. Postulu invetiatorescu la scöla din Halchii, cu salariu anuale de 160 fl. v. a. pre lângă didactru de câte 60 xr. pentru fra-care scolariu. Doritorii de a ocupá aceste posturi au sa-si tramita timbrate și francate — pâna la 26 Augustu a. c. — la subscripsulu: atestatele loru de botezu, ca suntu de religiunea gr. or., testimoniele loru scolastice ca au absolvatu macaru numai gimnasiulu micu și cursulu pedagogicu, și documente autentice despre purtarea loru morala și politica.

Brasiov 30 Iuliu 1768

Iosifu Baracu,

Protopopu gr. or. I alu Brasiovulu și Inspectoru districtualu de scöle.